

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Resumé

Neplachovice (Bez. Opava), Krátká Straže. Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLDŘIŠOV (OKR. OPAVA)

„Na plšské cestě“, ulice U Naplatek, parc. č. 291/24. Doba římská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: v souřadnicovém systému S-JTSK místo identifikováno souřadnicemi X 1082208.56, Y 492744.34.

V závěru října 2017 proběhla na parcele č. 291/24 skrývka pro další novostavbu rodinného domu v místech evidovaného polykulturního sídlištního areálu (kultura s kulovitými amforami; przeworská kultura), který se nachází na úpatí mírného severovýchodně orientovaného svahu v nadmořské výšce 291–294 m, přibližně 100 m jižně od vodoteče Bílá voda (předchozí výzkumy viz Hlas, Krasnokutská 2008; Kiecoň 2012; Krasnokutská 2007; 2009a; 2009b; 2010; Krasnokutská, Zezula 2007; Tichá Krasnokutská 2017).

Díky vstřícnému přístupu investora byla strojní technikou skryta orniční vrstva v celé ploše určené pro novostavbu rodinného domu až na povrch výplní zahloubených archeologických objektů. V průběhu listopadu 2017 tak byla prozkoumána skupina pěti kvadratických objektů (524, 525, 526, 528, 553) pracovně označovaných jako „ploštěnky“, dva sídelní objekty „chaty“ (500 a 523) a 18 jednotlivých sloupových či kúlových jam bez možnosti jejich sloučení do nějakých struktur.

Kvadratické jámy (obr. 5) situované v jižní části plochy měly ve třech případech shodný půdorys se zaoblenými rohy, velikost (cca 1,1 × 1,2 m) a orientaci (severozápad–jihovýchod). Ve výplních se nacházela vrstva valounů a uhlíků, cca 0,15 m zahloubené dno a stěny byly místy propáleny. Zbývající dvě jámy shodného typu byly spíše půdorysu kruhového až oválného o průměru cca 1,1 m, orientovány byly ve směru sever–jih a severovýchod–jihozápad. Vyplněny byly minimem valounů. Bezesporu důležitým nálezem byly dva úplné půdorysy viditelně konstrukčně odlišných zahloubených objektů, jež můžeme s největší pravděpodobností interpretovat jako obydlí. Objekt 500 (obr. 6) situovaný na severovýchodním okraji plochy byl obdélného půdorysu o rozměru 3,75 × 2,8 m a delší stranou orientován ve směru severozápad–jihovýchod. Podlaha stavby byla do podloží neznatelně zahloubena o 0,1 m, uvnitř se nacházelo 19 sloupových jam, pozůstatků nosných sloupů, které se koncentrovaly spíše po obvodu kratších stěn obydlí. Přibližně 10 m jižním směrem bylo identifikováno druhé obydlí 523 (obr.

7), rovněž obdélného půdorysu o rozměru 4,5 × 2,9 m a severovýchodně–jihozápadní orientace. Podlaha chaty byla do podloží zahloubena až 0,5 m, ve středu delší strany byla umístěna nosná konstrukce tvořená třemi sloupovými jámami. V severním nároží chaty byly do dna vyhloubeny dvě nepravidelné jámy.

Z výplní obou chat, kvadratických jam i jednotlivých sloupových jam pochází soubor především keramických zlomků, které nám datují nálezové situace do doby římské, przeworské kultury. Prozkoumané nálezové situace i získaný materiál čeká teprve na hlubší vyhodnocení v rámci nálezové zprávy.

Tereza Tichá Krasnokutská

Literatura

Hlas, J., Krasnokutská, T. 2008: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 49, 345.

Kiecoň, M. 2012: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 53(1), 185–186.

Krasnokutská, T. 2007: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 48, 398–399.

Krasnokutská, T. 2009a: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 50, 271, 329.

Krasnokutská, T. 2009b: Polykulturní sídliště v Oldřišově „Na plšské cestě“, okr. Opava. In: *Sborník Národního památkového ústavu v Ostravě 2009*. Ostrava: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, 162–169.

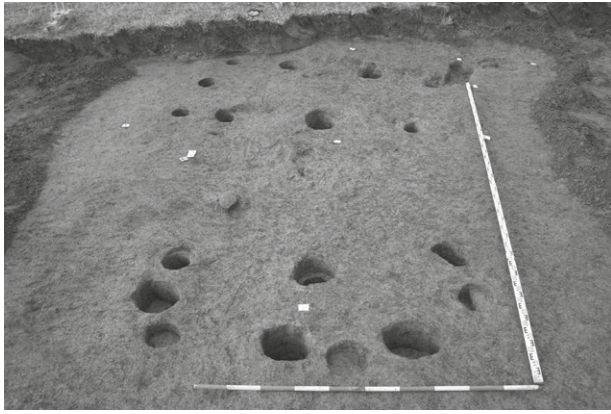
Krasnokutská, T. 2010: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 51, 385.

Krasnokutská, T., Zezula, M. 2007: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 48, 488–489.

Tichá Krasnokutská, T. 2017: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 58(1), 254.

Resumé

Oldřišov (Bez. Opava), „Na plšské cestě“, U Naplatek Straže. Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 5. Oldřišov. Kvadratická jáma (obj. č. 526).

Abb. 5. Oldřišov. Quadratische Grube (Objekt Nr. 526).

Obr. 6. Oldřišov. Zahloubená chata (obj. č. 500).

Abb. 6. Oldřišov. Grubenhaus (Objekt Nr. 500).

Obr. 7. Oldřišov. Zahloubená chata (obj. č. 523).

Abb. 7. Oldřišov. Grubenhaus (Objekt Nr. 523).

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

Ulice Jabloňová, parc. č. 2724/29. Doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při stojní skrývce a hloubení základů pro nově vznikající rodinný dům byly na jižním okraji trati Na Stanech zachyceny zahloubené mělké objekty a několik kůlových jam, které ovšem netvořily žádný uzavřený půdorys, jež by bylo možno identifikovat jako kůlovou nadzemní konstrukci. K nejzajímavějším zkoumaným objektům náleží část zachycené keramické, pravděpodobně vertikální dvoukomorové pece s roštěm. Při preparaci výplně části pece byla nalezena bohatá kolekce keramiky včetně zlomku bronzové spony datované do mladší doby římské. Zkoumané objekty náleží k polykulturnímu sídlišti, zkoumanému od roku 2007 severozápadně od historického jádra obce. Pec nalezená v roce 2017 je již třetí konstrukcí obdobného typu z mladší doby římské z této lokality (Stabrava 2008).

Soňa Králová, Jiří Juchelka

Literatura

Stabrava, P. 2008: Opava (k. ú. Kylešovice, okr. Opava). *Přehled výzkumů* 49, 345–346.

Resumé

Opava (Kat. Kylešovice, Bez. Opava), Jabloňová Straže, Parz. Nr. 2724/29. Römischer Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. VÁVROVICE, OKR. OPAVA)

Ulice Novosvětská, parc. č. 538/6, 538/9. Doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V červenci a srpnu 2017 byl v Opavě Vávrovicích na parcele č. 538/6 a 538/9 pracovníky Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Ostrava realizován záchranný archeologický výzkum na ploše určené pro novostavbu rodinného domu. Vedle žárových hrobů náležejících komplexu lužických popelnicových polí (viz oddíl Doba bronzová) byla doložena existence germánského sídliště, a to půdorysy několika germánských chat. Obrys chaty č. 1 (objekt č. 513; obr. 8) byl patrný již na úrovni snížené orniční vrstvy, a to také díky velmi výrazné zánikové výplni, v níž se koncentrovalo velké množství zlomků germánských nádob, mazanice, kamenů a zvířecích kostí. Obdélníkové až 0,25 m zahloubené obydlí o rozměru